

## شیوع کریتوسپوریدیوم در کودکان زیر پنج سال مبتلا به اسهال

### مراجعه کننده به بیمارستان تخصصی اطفال حضرت علی اصغر (ع)

#### شهر زاهدان در طی سالهای ۷۷-۱۳۷۶

منصور دبیرزاده<sup>۱</sup>، دکتر مهدی بقایی<sup>۲</sup>، دکتر محمد بکائیان<sup>۳</sup>، محمدرضا گودرزی<sup>۴</sup>

#### چکیده

زمینه و هدف: انگل کریتوسپوریدیوم با انتشار جهانی، به خصوص در کودکان، عامل بیماری‌زا است و در افرادی که نقص ایمنی دارند اسهال شدید و مداوم ایجاد می‌کند و در برخی از جوامع سومین یا چهارمین عامل اسهال کودکان محسوب می‌شود. به دلیل اختصاصی بودن روش تشخیص اوووسیست کریتوسپوریدیوم اطلاعات وسیعی در میزان شیوع این انگل در کشورمان وجود ندارد به همین دلیل این مطالعه به منظور تعیین میزان شیوع این انگل در شهر زاهدان انجام شد. مواد و روشها: این مطالعه به روش توصیفی از دیماه ۱۳۷۶ لغایت آذرماه ۱۳۷۷ در شهر زاهدان، مرکز استان سیستان و بلوچستان، بررسی گردید. از ۵۲۸ بیمار مبتلا به اسهال زیر پنج سال مراجعه کننده به مرکز انگل‌شناسی بیمارستان کودکان علی اصغر (ع) - که مورد بررسی و آزمایش قرار گرفتند - شیوع بیماری و ارتباط آن با فصل، جنس، سن، تغذیه از شیر مادر، ابتلا به زیاردیا و استفاده از مهدکودک مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: شیوع کریتوسپوریدیوم در این مطالعه ۴/۷ درصد تعیین شد. انگل در گروه سنی ۲-۱ سال از شیوع بیشتری برخوردار بود. پسرها (۱۷ مورد) از دخترها (۸ مورد) آلودگی بیشتری داشتند. کودکانی که از شیر مادر تغذیه نمی‌کردند به طور معنی‌داری از آلودگی بیشتری برخوردار بودند و نیز کودکانی که به مهدکودک سپرده شده بودند آلودگی بیشتری داشتند.

نتیجه‌گیری: اگرچه آلودگی به کریتوسپوریدیوم در فصلهای بهار و تابستان بیشتر دیده شد ولی اختلاف معنی‌داری بین فصول مختلف سال و همچنین بین این انگل و شیوع انگل زیاردیا مشاهده نگردید.

واژه‌های کلیدی: کریتوسپوریدیوم، فصل، شیرمادر، اطفال، شیوع

۱- دانشجوی دوره دکترای تخصصی انگل‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، نشانی: اصفهان، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان،

گروه انگل و قارچ‌شناسی، تلفن: ۰۳۱۱-۷۹۲۲۵۳۴

۲- دانشیار گروه انگل و قارچ‌شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۳- دکترای تخصصی میکروبیولوژی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

۴- کارشناس ارشد پرستاری، عضو هیأت علمی دانشکده علوم پزشکی زابل